

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERSVINGS- OCH KULTURMINISTERIET

Toisen asteen koulutuksen kehittäminen

Järjestämistavan kehittäminen

Loppuraportin julkistamistilaisuus 27.9.2022

Opetusneuvos Jari Rajanen

Toimintaympäristö muutoksessa

- Alueiden toimintaedellytykset ja kehitysnäkymät eriytyvät
- Ikääntyminen ja pienevät ikäluokat muuttavat väestörakennetta
- Osaavan työvoiman saatavuuteen liittyvät haasteet kasvavat ja vaikeutuvat
- Koulutuksen järjestäjien taloutta varjostavat heikot julkisen talouden näkymät, jotka heijastuvat toisen asteen koulutuksen saavutettavuuden lisäksi toiminnallisiin edellytyksiin ja koulutuksen laatutekijöihin

Taustalla tutkimustieto

- Koulutuksen järjestämiseen liittyvät rakenteelliset toimet valtakunnallisesti ohjattuja, mutta toimien käytännön toteutus ei ole ollut riittävän vaikuttavaa.
- Koulutuksen järjestäjien alueellinen kehitystehtävä on jäänyt paikoin epäselväksi
- Valtakunnallinen ohjaus ei ole tukenut riittävästi ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen yhteistyötä.

Pitkän aikavälin kehittämisohjelma

- Tavoitteena on:
 - nostaa koulutustaso ja -osaamista;
 - luoda nykyistä paremmat edellytykset koulutuksen laadun kehittämiseksi;
 - laadukas ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen tarjonta maan eri osissa molemmilla kansalliskielillä;
 - Valmistelun lähtökohtina ovat valtakunnallisesti yhtenäiset suuntaviivat sekä valtion taloudellinen tuki rakenteellisia ratkaisuja tekeville ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen järjestäjille.

**Valtakunnallisesti
yhtenäiset suuntaviivat
järjestäjä rakenteen
kehittämiselle**

Valtakunnallisesti yhtenäiset suuntaviivat

- Koulutuksen saatavuus maan eri osissa turvataan molemmilla kansalliskielillä. Svenskspråkig utbildning granskas som en egen helhet.
- Koulutuksen saavutettavuutta turvaa tavoite:
 - monialaisista koulutuksen järjestäjistä, joiden toiminta kattaa lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen mukaan lukien koulutuksen kaikki järjestämismuodot, tutkintojen suorittamismuodot ja työelämän kehittämisen,
 - toimijoista (ml. erityiset koulutustehtävät), jotka kykenevät vastaamaan valtakunnallisiin, alueellisiin tai toimialakohtaisiin koulutus- ja sivistystarpeisiin,

Koulutuksen järjestäjillä voi olla erityisiä tehtäviä, jotka voivat liittyä valtakunnallisiin, alueellisiin tai toimialakohtaisiin tarpeisiin. Erityisillä tehtävillä voidaan tukea koulutuksen järjestäjien välistä yhteistyötä.

Valtakunnallisesti yhtenäiset suuntaviivat ..

- Järjestäjä rakenne vastaa väestön sekä työ- ja elinkeinoelämän valtakunnallisiin, alueellisiin ja toimialakohtaisiin koulutus-, osaamis- ja sivistystarpeisiin.
- Koulutuksen järjestäjäverkon kehittämisestä päättävät koulutuksen järjestäjät siten, että ne vastaavat alueiden koulutus-, osaamis- ja sivistystarpeisiin.
- Hyödynnetään digitalisaation mahdollisuudet. Suomessa tarvitaan jatkossakin alueellisesti kattava lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen järjestäjäverkko, vaikka uusien teknologioiden avulla voidaan merkittävästi vähentää koulutuksen paikkasidonnaisuutta.

Valtakunnallisesti yhtenäiset suuntaviivat ...

- Valtio tukee koulutuksen järjestäjien yhdistymisiä VTAE puitteissa. Tavoitteena toiminnalliset ratkaisut, jotka tukevat yhteistyötä, toisen asteen koulutuksen ”ristiin” opiskelua ja yhteistä opintotarjonnan kehittymistä.
- Huolehditaan toiminnallisten, lainsäädännöllisten, taloudellisten ja osaamiseen liittyvien esteiden poistaminen sekä muutoksen tuki, taloudelliset ja toiminnalliset kannustimet sekä riittävä ohjaus.
- Koulutuksen järjestäjäverkkoa koskevien ratkaisujen vaikutukset muiden koulutusasteiden järjestämisen edellytyksiin arvioidaan.

Laadukas ja saavutettava toisen asteen koulutus jokaiselle.

#LaadukasToinenAste